

Az Európai Unió jogrendszerében intézményesült, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. és 260. cikkeiben rögzített "rendes" és az EUSZ 7. cikke szerinti kötelezettségszegési eljárások – az EU tagállamokkal szembeni jogkikényszerítési eszközök – elsősorban jogdogmatikai vizsgálata képezi a doktori mű tárgyát. Tekintettel azonban arra, hogy ezeknek az eljárásoknak különleges szerepük van az uniós jog kikényszerítésében és ezáltal az EU jogrendszerének működtetésében, a választott téma gyakorlati jelentőséggel is bír.

A Jelölt jogi érvelését — a nyelvtani-logikai módszeren túl — nagyban meghatározza a kontextuális értelmezés, amely funkcionalista szemléletmóddal társul. Ez utóbbi azt jelenti, hogy az egyes eljárási formákat a Jelölt szűken értelmezi, s azokat csak a dokumentálható eredeti funkcióra tartja alkalmazhatónak. Így például az EUMSZ 259. cikkében foglalt eljárást nem találja alkalmasnak az EU alapértékeinek (EUSZ 2. cikk) védelme szempontjából, amit azzal indokol, hogy e célra nyilvánvalóan az EUSZ 7. cikk szerinti eljárást foglalták szerződésbe. A Szerző által „jogközpontúként” minősített módszer mellett a munkát főként történeti megközelítés jellemzi. Ez a témából fakadóan elkerülhetetlen, hiszen a doktori mű nem valamifajta pillanatképet kíván adni a kötelezettségszegési eljárásokról, hanem azokat fejlődésükben vizsgálja, ahogyan jogintézménnyé válnak/váltak.

A doktori mű egyrészt a jogiasodás fogalmi körülírásával, másrészt a kötelezettségszegést megalapozó jogsértés beazonosításával, harmadrészt a tagállamoknak az eljárásban elfoglalt jogállásával, ennek fejlődésével foglalkozik. A doktori értekezés azon a hipotézisen alapul, hogy a kötelezettségszegési eljárások egyre inkább jogi folyamattá válnak, azaz intézményesülnek, illetve speciális jogdogmatika alakul ki körülöttük. A Jelölt doktori művében azt vizsgálja, hogy ez a folyamat az eljárás mely részében hogyan fejlődött, milyen aktorai voltak, illetve a jogivá válásnak mi a pontos tartalma. Ezt szisztematikusan teszi, az eddigi európai bizottsági, illetve európai uniós bírósági gyakorlat bemutatásával, azonosítva azok jogi követelményeit és tartalmát.

A jogiasodás, mint önálló vizsgálati tárgy egyrészt azzal indokolható, hogy az EU jog kikényszerítése sokáig inkább politikai természetű folyamat volt (amely a tagállamok együttműködésén alapult), másrészt azzal, hogy az eljárásnak máig erősek az informális, illetve adminisztratív jellemzői. Alapvetően tehát olyan tendenciákról van szó, amelyek eredetileg politikai indíttatású intézkedések vagy folyamatok voltak, de jogivá váltak. A monografia bemutatja, hogy a politikai diszkréció miként szűkült (bár teljesen nem szűnt meg) a Bizottság által a tagállamokkal szemben alkalmazott kötelezettségszegési eljárásokban, az eljárások jogiasodásának javára.

A Jelölt definiálja a jogiasodás jelenségét, figyelemmel az erre vonatkozó nemzetközi szakirodalomra is. Felfogásában a jogiasodás olyan folyamatot jelent, „amelynek során az eredetileg nem jogiként létező eljárások, normák, értékek jogi fogalmakba, jogi rendelkezésekbe, jogelvekbe transzformálódnak”. Az értekezés a nem jogiból a soft law-vá változást is a jogiasodás lehetséges megnyilvánulásaként fogja fel. A doktori mű az Európai Unió kötelezettségszegési eljárásainak minden szakaszát behatóan vizsgálja. A Jelölt által elért tudományos eredmények az alábbiakban foglalhatók össze:

- a kötelezettségszegési eljárások jogiasodásának, mint folyamatnak a meggyőző, tudományos értékű azonosítása illetve bizonyítása nem csupán általánosságban, hanem az egyes eljárási cselekmények, körülmények tekintetében is. A tagállamokkal szembeni kötelezettségszegési eljárások jogiasodásának vizsgálata számos új tudományos eredménnyel gazdagította az európai jog hazai tudományát: felfedte a jogiasodás mibenlétét, szigorúan vett jogi és tágabb politikai összefüggés rendszerét;
- a pénzügyi szankciók kiszabásának, mint a Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítéletét követően fennmaradó jogsértések szankcionálásának kimutatása a jogiasodás

- egyik döntő tényezőjeként, amennyiben egy szankció nélküli politikai eljárásból valóságos jogkövetkezményt tartalmazó jogintézmény lett;
- a jogsértés definiálása a kötelezettségszegési eljárások során: habár az EU-jog szerint az uniós jog bármely rendelkezésének, jogelvének a tagállamok bármely szerve részéről történő megsértése a tagállamok kötelezettségének minősül, a Jelölt bemutatja:
 - a) az EUMSZ 258. és 260. cikk (3) bekezdése szerinti eljárás alkalmazásával kapcsolatos gyakorlatot, amelynek során az irányelvek átültetéséről szóló értesítés elmaradásának szankcionálására vonatkozó - a Lisszaboni Szerződéssel bevezetett- eljárás gyakran befejezetlen marad;
 - b) a bírósági ítélkezési gyakorlatot, mint tagállami kötelezettségszegés doktrínájának alakulását azzal, hogy a Bíróság elvi szinten már nemcsak kinyilvánította készségét az ilyen jellegű jogsértések megállapítására, hanem ennek feltételrendszerét is kialakította;
 - c) az Európai Unióról szóló Szerződés 5. cikkébe foglalt, úgynevezett lojalitási klauzula megsértését, mint tagállami kötelezettségszegés bemutatását az elutasítástól a párhuzamos (más jogsértések melletti) megállapításon át az önálló jogsértésig, amely a jogiasodás megnyilvánulása;
 - d) az általános és tartós, illetve a strukturális kötelezettséget, mint az uniós joggal kapcsolatos kötelezettségszegés megkülönböztetését.
 - újnak tekinthető a folyamat aktoraira irányított éles fókusz (egyfelől a pénzügyi szankciók szerződésbe illesztése kapcsán megjelenő eltérő tagállami érdekek, a dokumentumokhoz való hozzáférés kapcsán egyes tagállamok szisztematikus, egyértelmű kiállása a Bíróság előtt, vagy másfelől a Bizottság konzekvens ellenállására).
 - Az EUSZ 7. cikke szerinti — politikailag kényes - eljárásnak a jogiasodás szempontjából történő vizsgálata a szerző sajátos megközelítéséből adódik, a következtetései rendkívül meggyőzőek.
 - Az értekezés az általa tárgyalt téma sokszínűségéből adódóan bizonyos kérdéseket újszerű láttásmóddal vet fel: Vajon nem túl széles-e a jogiasodás fogalma? Vajon a jogiasodás fogalma alá vehető jelenségcsoport mennyiben tér el valójában a jogfejlődés jelenségétől?
 - A Jelölt minden pont esetében részletesen feldolgozza a Bizottság által folytatott gyakorlatot, illetve az Európai Bíróság értelmezési gyakorlatát.
 - A szerző rámutat a lehetőségekre, egyben bemutatja azokat a korlátokat is, amelyek a kormányközi alapú gazdasági, de kényszerűen politikai unióvá átnövő, így újra meg újra szupranacionális elemekkel gazdagodó integrációs közjogi intézményrendszer eme állandóan mozgásban, fejlődésben lévő Janus-arcúsága folytán az elméleti és a tényleges jogi lehetőségek között húzódnak.

A munka alapos szakirodalmi feldolgozottságú, gondolatvezetésében kimunkált, színvonalasan érvelő, kérdésfeltevésében több helyen újszerű. A felhasznált szakirodalom a magyar mellett a francia és angol nyelvű folyóiratokat, monográfiákat, és dokumentumokat öleli fel azzal, hogy ezeken a nyelveken publikáló német, olasz és más tagállambeli szerzők munkáit is nagy számban használja fel. A szerzőnek a jogiasodás lehetőségeit és korlátait is bemutató következtetései olyan tudományos eredmények, amelyek lehetővé teszik, hogy a szerző az alapvetően leíró jelleg mellett a jogfejlődés irányaira nézve is perspektivikusan irányadó, tudományosan megalapozott rész-megállapításokat tegyen, ezek pedig meggyőzően igazolják vissza azt, hogy az értekezés elérte kitűzött célját. Az értekezés eredményei tudományos szempontból újdonságnak számítanak, hiteles adatokat tartalmaznak.